

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 181/23

2023 m. lapkričio 28 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-148/22 | *Commune d'Ans*

Religinių simbolių nešiojimas darbo vietoje: viešojo administravimo institucija gali nuspręsti uždrausti visiems savo darbuotojams nešioti tokius simbolius

Nacionaliniai teismai tikrina, ar priemonėmis, kurių imtasi, suderinama religijos laisvė ir teisėti tikslai, kuriais grindžiamas šis draudimas

Siekdama sukurti visiškai neutralią administracinę aplinką viešojo administravimo institucija gali uždrausti darbo vietoje nešioti bet kokius matomus simbolius, atskleidžiančius filosofinius ar religinius įsitikinimus. Tokia taisyklė nėra diskriminacinė, jei taikoma visuotinai ir nediferencijuojant visiems tos administracijos darbuotojams ir tik tiek, kiek griežtai būtina.

Commune d'Ans (Anso komuna, Belgija) darbuotojai, einančiai biuro vadovės pareigas, kurias ji atlieka iš esmės nekontaktuojama su viešųjų paslaugų naudotojais, buvo uždrausta darbo vietoje ryšėti musulmonišką skarą. Netrukus po šio draudimo komuna pakeitė savo darbo tvarkos taisykles ir nuo šiol reikalauja, kad darbuotojai griežtai laikytųsi neutralumo: draudžiamas bet kokios formos prozelitizmas, taip pat draudžiama nešioti aiškiai matomus ideologines pažiūras ar religiją atskleidžiančius simbolius; tai taikoma ir darbuotojams, kurie nekontaktuoja su visuomene. Ieškovė siekė, kad būtų pripažintas jos religijos laisvės pažeidimas ir kad ji buvo diskriminuojama.

Tribunal du travail de Liège (Lježo darbo bylų teismas), kuris nagrinėja bylą, kilo klausimas, ar komunos nustatyta visiško neutralumo taisyklė sukuria pagal Europos Sąjungos teisę draudžiamą diskriminaciją¹.

Teisingumo Teismas atsakė, kad **visiško neutralumo politika**, kurią viešojo administravimo institucija taiko savo darbuotojams, siekdama sukurti visiškai neutralią administracinę aplinką, **gali būti objektyviai pateisinama teisėtu tikslu**. Lygiai taip pat pateisinamas kitos viešojo administravimo institucijos pasirinkimas laikytis politikos visuotinai ir nediferencijuojant leisti nešioti matomus įsitikinimų, be kita ko, filosofinių ar religinių, simbolius, įskaitant, kai bendraujama su paslaugų naudotojais, arba uždrausti nešioti tokius simbolius tik tais atvejais, kai tai susiję su tokiu bendravimu.

Kiekviena valstybė narė ir kiekvienas subvalstybinis vienetas pagal jiems priskirtą kompetenciją turi diskreciją pasirinkti, kokią viešosios tarnybos neutralumo koncepciją ketina skatinti darbo vietoje, **atsižvelgdami į jiems būdingas aplinkybes**. Tačiau šio tikslo turi būti siekiama **nuosekliai ir sistemingai**, o priemonės, kurių imamasi šiam tikslui įgyvendinti, turi apsiriboti tik tuo, **kas griežtai būtina**.

Nacionaliniai teismai turi patikrinti, ar paisoma šių reikalavimų.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir, jei reikia, jo santrauka](#) nuo jų paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami [„Europe by Satellite“](#) ☎(+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus.